

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ljubljana, sobota 26. maja 1951

LETO XII, ST. 122 / POSAMEZNA ŠTEVILKA 5 DIN

OBNOVA VINOGRADOV

v Sloveniji ima daljnosežni pomen

Nedavno so bile ustanovljene v Mariboru, Novem mestu in Ložah postaje za obnovo vinogradništva in sadjarstva v Sloveniji. Skupno s kmetijskim znanstvenim zavodom naj bi te postaje vodile obnovo in prevezele tudi odgovornost za njeno pravilno izvedbo. Tako je bil napravljen prvi korak, da rešimo prodajanja dve pomembni panogi našega kmetijstva.

Obnova vinogradništva — o sadjarstvu bomo pisali ob drugi priložnosti — je izredne važnosti. To nam povedo številke, ki jih je na nedavnem posvetovanju kmetijskih strokovnjakov v Ljubljani povedal inž. Veselič, ko je govoril o našem vinogradništvu. Konec preteklega stoletja, ko je naše vinograde uničujoče napadla trta uš, je bilo v Sloveniji 36.000 hektarov vinogradov (brez Slovenskega Primorja). Kasneje se je površina vinogradov stalno manjšala. Leta 1935 smo jih imeli le še 27.000 ha. Danes računamo, da je v Sloveniji komaj 22.000 hektarov vinogradov, čeprav se je po osvoboditvi pridružil slovenskemu vinogradništvu tudi 3000 hektarov vinogradov na Primorskem. Med tem ko je Jugoslavija po svoji vinogradniški površini v svetovnem merilu zasedala 1. 1921 četrto mesto takoj za Francijo, Italijo in Španijo, je pred drugo svetovno vojno bila že na sedmem mestu, danes pa je po ugotovitvah VII. mednarodnega vinogradniškega kongresa, ki je bil septembra 1950 v Atenah, med 40 vinogradniškimi državami na 11. mestu. Jugoslavija ima danes približno 22.000 hektarov vinogradniške površine in pridelava 4,5 milijona hektolitrov vina na leto. Delež Slovenije v letnem vinskem pridelku znaša približno 45.000 hektolitrov ali komaj 20 hektolitrov na hektar.

Kakšna je bila pot slovenskega vinogradništva v bivši Jugoslaviji, je dovolj znano. Danes je položaj docela drugačen. Danes imamo možnosti, da iz te naše vinogradniške zemlje s pametno obnovo, moderno ureditvijo vinogradov in mehanizacijo vseh del, ki se že dajo mehanizirati, dosežemo ne samo mnogo večji pridelek, temveč postane tudi zagotovilo stabilnosti in konkurenčnosti. Če bomo delali pod skupnim vodstvom, združevali svoje sile in podrejali ožke osebne interese skupnim interesom, je zagotovljen slovenskemu vinogradništvu razcvet, kakršnega še ni doživelo.

Da tako optimistično mišljenje ni pretirano, nam povedo druge ugotovitve naših strokovnjakov. Velik del Slovenije ima take naravne pogoje, da lahko pridelava vino najboljših vrst. To vino je že danes na svetovnem trgu zelo cenojeno in njegova cena prav nič ne zaostaja za cenami porenskega in francoskega vina, ki je tudi do desetkrat dražje kakor tako imenovano množično vino. Strokovnjaki so izračunali, da bi nam samo področna vinogradniška področja, v katerem pridelujemo najboljša vina, lahko priložilo na leto po 30 milijonov dolarjev deviz, če bi bilo smotno obnovljeno. Toliko deviz nam v Sloveniji ne daje nobena druga kmetijska kultura razen hmelja.

Zanimivo so v tej zvezi še drugi podatki, ki osvetljujejo naše prednosti in možnosti, da dosežemo dober pridelek vina. Evropa ima okoli 80% vseh vinogradov na svetu (to je približno 6,7 milijona hektarov). Med temi površinami pa je samo okoli 300.000 hektarov takih, da lahko na njih pridelajo vinogradniki najboljša vina. Večina teh površin je v Franciji ter so z majhnimi izjemami prikladne le za pridelovanje rdečega vina. To pa je za nas zelo važno. Na svetu je namreč komaj kakšnih 120.000 hektarov povr-

šin, ki so ugodne za pridelovanje najboljšega belega vina. To je komaj 1% vse vinogradniške površine na svetu. Kaj to pomeni? To pomeni, da ima tisti, ki obdeluje ta odstotek vinogradniških površin, privilegiran položaj na trgu; ve zagotovo, da bo svoj izvrstni pridelek lahko prodal za dober denar. In če je to tako, potem nam bo sedaj važnost naših vinogradov in možnosti, ki jih imamo v vinogradništvu, mnogo bolj jasne, če se povemo, da ima desetino teh izrednih površin na svetu — Slovenija.

A ne samo v pridelovanju vina, tudi v pridelovanju grozdja in izdelkov iz grozdja se ne izkoriščamo vseh tistih ugodnih možnosti, ki jih

Nadaljevanje na 2. strani

Zastopstvo britanskega parlamenta pri maršalu Titu

ZAHVALA MARŠALA TITA nosilcem štafet in vsem našim narodom

Po nosilcih štafetnih palic so večeraj narodi naše države čestitali v Belem dvoru maršalu Titu k rojstnemu dnevu. Štafete so odšle iz najoddaljenjših krajev naše domovine, iz krajev, pomembnih iz osvobodilne vojne, z velikih gradbišč in obratov prve petletke, pretekle so na tisoče kilometrov, nosilo jih je na stotisoče delovnih ljudi, večeraj ob 17. uri pa so bile izročene maršalu Titu.

Ze ob 16. uri je na Trgu republike na desettisoče Beograđanov pričakovalo nosilce štafet in ko so prispeli, sta jih pozdravila predstavnika mestnega ljudskega odbora in naše armade. — Predstavniki armade je v svojem govoru poudaril:

Ljubezen do Tita je tudi ljubezen do svobode, do življenja in do človeškega dostojanstva. Ljubezen do Tita — to je ljubezen našega ljudstva do samega sebe in do dela. Titova štafeta pa je veličastna manifestacija te ljubezni.

V Belem dvoru je bilo zbranih mnogo povabljencev. Slovenski izročitvi štafete so prisostvovali člani Politbiroja CK KPJ Aleksander Ranković, Ivan Gošnjak, Moša Pijade, Boris Kidrič, dr. Blagoje Nešković in Franc Leskošek s člani CK KPJ, predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar s podpredsedniki Prezidija, člani zvezne vlade, predsednik Prezidija Ljudske skupščine LR Srbije dr. Sinisa Stanković, člani CK KP Srbije in vlade LR Srbije s predsednikom Peotrom Stambolićem, admirali in generali ter predstavniki množičnih organizacij. Ko je zaigrala vojaška godba, se je 16 nosilcev štafet razvrstilo pred maršalom Titom. Prvi mu je čestital in izročil štafeto palico, graničar Metod

Lampič, ki je doma iz Crnuče, Sonja Rozman z Jesenice je izročila štafeto palico prebivalstva Slovenije. V imenu koroških Slovencev je čestital Jurček Krasnik. Lilijana Miškulin je izročila maršalu Titu pozdrave prebivalstva Trsta in tržaškega proletariata. Štafeto palico planincev Jugoslavije je prinesel v Beli dvor Jože Čop. Ko so izrekli svoje čestitke tudi drugi in se je maršal Tito vsakemu posebej zahvalil, so se izročitelji štafet spet postavili v vrsto, maršal Tito pa je imel naslednji govor:

»Najprisrčneje vas pozdravljam in se zahvaljujem vsem vam, ki ste sodelovali v tej veličastni štafeti. Končno moram izraziti tudi svojo hvaležnost narodom naše domovine, ki so vas poslali, da izvršite kot svojo nalogo izvedbo te štafete.

Letošnja štafeta kot štafete prejšnjih let ima simbolični izraz, predstavlja in potrjuje znova neomajno enotnost narodov naše domovine, ki v njej sodelujejo in hotenje vseh narodov, ki žive v naši socialistični Jugoslaviji.

Vi, ki ste prešli gore, reke, morje, ravnine in polja ter mesta naše domovine, ste s tem ustvarili novo, še močnejšo vez med posameznimi narodi naše domovine, med delavci in kmeti naše dežele in s tem še bolj utrdili in okrepiili monolitnost in ustvarili našo drugo socialistično domovino še močnejšo.

Kaj ste videli letos, ko ste potovali po naši domovini? V mestih, tovarnah, vaseh, na poljih, v rudnikih in povsod, kjer naši delovni ljudje opravljajo svoje težko delo graditeljev so-

cijalizma, ste lahko videli njihovo neomajno odločnost, da se nikakor in nikoli ne bodo dali od nikogar ovirati na svoji slavni poti graditve socializma. Hkrati ste videli mirno delo naših narodov in ste najboljšo prico tega, kako zelo je naša domovina z obsevnostjo sama s seboj in da sploh ne misli, da bi se bojevala proti komurkoli. Veliko dela imamo, toda na vojno ne mislimo. Če pa bi nekdo nekoč poskušal poseči po tem, kar imamo in kar smo si priborili s tako številnimi žrtvami v veliki osvobodilni vojni in kar namakajo delovni ljudje naše domovine z znojem, da bi gradili svojo lepšo in srečnejšo bodočnost, sem prepričan, da boste vi vsi in mi, ki smo prešli skozi to trpljenje, znali dostojno braniti te velike pridobitve, za katere je padlo na stotisoče naših sinov in hčera, Vam, mladi in mladinke, kakor tudi vse mladinke Jugoslavije, pošiljam borbene pozdrave in sporočam svojo željo, da bi bili dostojni nosilci tistih idej, za katere so padli najboljši sinovi in hčere naših narodov.

Se enkrat se zahvaljujem vam in po vas vsemu ljudstvu naše države za tople izraze simpatij in priznanja, ki ste jih danes prinesli meni, s tem pa tudi seveda vsem nam, ki nas je ljudstvo postavilo, da opravljamo dolžnost voditeljev nove socialistične Jugoslavije. S tega mesta lahko sporočim našim narodom, da bomo vestno opravljali svojo dolžnost in če bo treba, kot je danes tudi povedal neki tovariš, brez premisleka ponovno vzeli puško v roke, da bomo branili našo državo pred vsakim, ki bi poskušal seči po našem novem življenju, ki ga ustvarjamo sebi in bodočim rodovom.

Ko se je poleglo iskreno pritrjevanje teh besed, je maršal Tito povabil goste in nosilce štafetnih palic na zakusko in daljši razgovor.

Sinoči je Prezidij Ljudske skupščine FLRJ priredil slavnostni sprejem v počastitev rojstnega dne maršala Tita. Poleg maršala Tita so se sprejema udeležili predsednik Prezidija dr. Ivan Ribar s člani Prezidija, člani zvezne vlade, člani Prezidija in vlade LR Srbije, generali in admirali, zastopniki množičnih organizacij, javni in kulturni delavci ter večje število udarnikar. Prisostvovali so tudi britanski parlamentarci, ki so se prej na Trgu republike udeležili sprejema štafet.

Razprava o osnutku pravil za podonavsko plovo

Galac, 25. maja (Tanjug). Na drugi seji donavske komisije je bilo sklenjeno, da bodo seje šele od prihodnjega ponedeljka popoldne, da bi delovna skupina, ki obravnava osnutek splošnih pravil za plovo na Donavi, lahko dokončala delo. Večini v komisiji se ni posrečilo izpeljati njenih načrtov, da bi se preslo na glasovanje o osnutku splošnih pravil za plovo na Donavi. Ker se je opirala na dejstvo, da dokončni osnutek pravilnika še daleč ni izdelan, je jugoslovanska delegacija zahtevala, naj donavska komisija razpravlja o njem šele tedaj, ko bo v celoti predelan v delovni skupini.

Na izjavo delegatov Madžarske in ZSSR, da bi bilo treba in da bi se tudi dal doseči sporazum o vseh spornih vprašanjih, je šef jugoslovanske delegacije izjavil, da je to tudi želja jugoslovanske delegacije, da pa mora gledati na to z rezervo, ker ima pred očmi dosedanje rezultate dela delovne skupine.

Ko je nato še govoril o plovi po Donavi, je šef jugoslovanske delegacije Djurić izjavil, da ne gre samo za redakcijske pripombe ali za predloge tehnične narave, ampak v večini primerov za zelo tehtne pripombe k določbam o plovi, saj se nekatere od teh določb dotikajo suverenosti in koristi malih podonavskih držav.

K osnutku pravil za plovo po Donavi je češkoslovaška delegacija vložila osem spremenišvalnih predlogov, bolgarska in madžarska delegacija po štiri, romunska po enega. Ti predlogi se tičejo same redakcije in še malo ne posegajo v jedro samega osnutka. Delegacija SZ ni vložila nobenega spremenišvalnega predloga.

Prelotiv se je okoliščina, da se večini v donavski komisiji ni posrečilo doseči, da bi prešli na glasovanje brez nekaterih členov iz splošnih pravil, dokazujeta, da so tajništvo komisije in delegati večine po lastni krivdi zašli

V juniju bo začel obratovati prvi oddelek novega kombinata za organske barve v Celju

V industrijskem delu Celja naglo napreduje gradnja kombinata za proizvodnjo organskih barv. Prvi objekt je v glavnem dograjen in sedaj montirajo stroje in naprave za proizvodnjo žveplene črne in olivnosivne barve. Delavci, ki gradijo in montirajo naprave, so se zavezali, da bodo do sredine junija vse dele končali, nakaer se bo lahko v tem oddelku začela proizvodnja. Kotle, hladilne cisterne in druge naprave za ta oddelek sta izdelala kolektiva tovarne »Medinstvo« v Zagrebu in tovarne emajlirane posode v Celju.

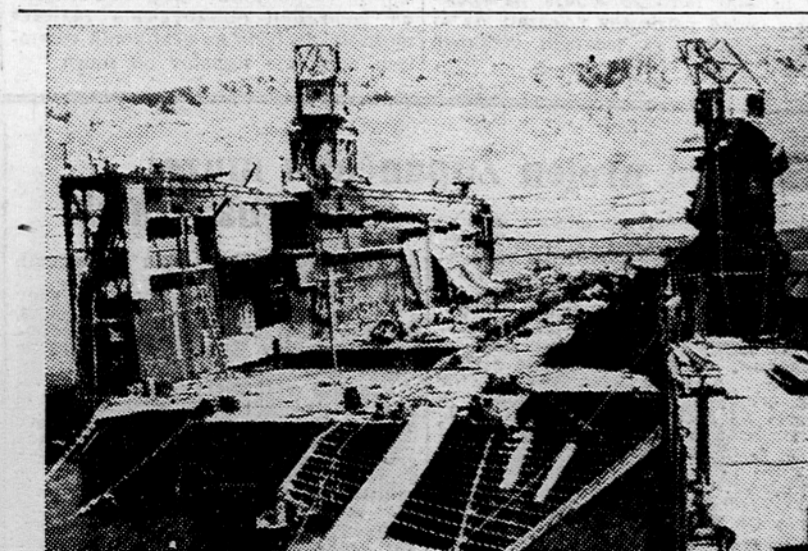
Nadaljnje objekte kombinata za proizvodnjo uranskih barv še gradijo. Celotni kombinat bo dograjen leta 1953. Takrat bodo v Celju lahko izdelali na leto okrog 470 ton raznih organskih barv za našo tekstilno in usnjarsko industrijo, vsega okrog 20 raznih proizvodov, ki jih danes uvažamo iz tujine. Tehnološki postopek za proizvodnjo črne žveplene barve so, do podrobnosti izdelali domači strokovnjaki v kemičnem laboratoriju v Podgradu pri Ljubljani. Strokovnjaki, ki bodo delali v bodočem celjskem kombinatu, se sedaj mudijo v inozemstvu, kjer preučujejo sodobne načine proizvodnje organskih barv.

Naša strojna industrija bo dala črni metalurgiji za poldrugo milijardo strojev in naprav

Naša domača podjetja strojne industrije imajo letos veliko in odgovorno nalogo: izdelati morajo za naše nove železarne in rudnike železne rude vrsto strojev, naprav in konstrukcij v teži okrog 16.000 ton in v vrednosti poldrugo milijardo dinarjev. S to opremo bo naša železarska industrija lahko povečala svojo zmogljivost na 1 milijon ton jekla na leto, kakor to določa naš petletni plan. Največji del opreme za naše nove železarne bodo izdelala podjetja »Ivo-Lola Ribar« v Železniku, »Prvomajska in Tovarna parnih kotlov« v Zagrebu, »Franc Leskošek« v Mariboru, »Litostroje« in Ljubljani, »Djuro Djaković« v Brodu in »Dragoslav Djordjević-Goša« v Smederevski Palanki. Izdelati morajo stroje in naprave za oba železarska kombinata v Zenici in Sisku, mehanizacijo za rudnike železne rude v Varešu in Ljubli in nove naprave za železarne na Jesenicah, v Storah in Guštanju.

Po večini gre za opremo in stroje, ki jih doslej nismo izdelovali v naši državi. Vse to so prototipi, za katere smo po večini tudi doma izdelali potrebne načrte. V mnogih primerih sodeluje pri izdelavi tudi več tovarn in konstrukcijskih birojev. Težki žerjavi so n. pr. skupno delo tovarn »Franc Leskošek«, »Litostroje« in »Rade Končar«. Z izdelavo konstrukcij strojev in naprav v domačih podjetjih bomo dosegli velikanski prihranek v devizah, saj znaša sama vrednost naprav, ki jih bo letos naša industrija izdelala za metalurški kombinat v Zenici, okrog 875 milijonov din. Večina teh konstrukcij, strojev in naprav je že v delu. Načrti za okrog 75 raznih naprav, strojev in objektov pa se še pripravljajo, ker so podjetja strojne industrije pozno dobila tehnično dokumentacijo. Tovarna »Prvomajska« v Zagrebu je

dobila nalogo, izdelati sestavne dele in armaturo za električni plavž v Storah. To bo prvi plavž te vrste v naši državi. Pri izdelavi teh delov in armaturo bo moralo zagrebškemu podjetju pomagati še 5 drugih podjetij v Sloveniji, Hrvaški in Srbiji.

PO 10 LETIH JE TITOVA LADJEDELNICA V KRALJEVICI DOBILA VRNEN DOK ZA 1600 TON

Te dni so privlekli iz Pulja v Titovo ladjeidelnico v Kraljevici velik plavalni dok z nosilnostjo 1600 ton, ki so ga Italijani med okupacijo v maju 1941 zaplenili in odvlekli na Reko, kjer je do aprila leta 1945 služil sovražniku za vojaške namene. Ko so se Nemci pripravljali na beg z Reke in je bil dok že deloma poškodovan zaradi miniranja reške obale, je partijska organizacija današnjega remontnega zavoda »Viktor Lenac« poslala na dok svoje ljudi, ki so odprli ventile in dok potopili. Tako Nemci niso mogli doka več razstreliti. Navzlic temu je potopljeni dok utrpel škodo ob zadnjem bombardiranju Reke. Ena izmed bomb je padla prav na dok in povzročila veliko odprtino. — Leta 1949 so naši potapljači z velikim naporom dvignili dok iz globine okrog 20 m, nakaer so ga odvlekli zaradi popravila v ladjeidelnico v Pulj. Tu so dok temeljito popravili in docela usposobili, te dni pa so ga odvlekli v Kraljevico in vrnili tamšniji ladjeidelnici točno po 10 letih, odkar so ga Italijani odpejali. Ob vrnitvi doka je prebivalstvo Kraljevice priredilo velike manifestacije. Z vrnitvijo tega doka bo delavec Titove ladjeidelnice v Kraljevici znatno olajšano delo. S pomočjo tega doka bodo lahko popravljali ladje do 1000 ton, se pravi vse sedanje ladje obalne plovo.

V tovarni pohišva „Edvard Kardelj“ vsak dan 12 sobnih garnitur

V novi tovarni pohišva »Edvard Kardelj« v Novi Gorici, ki je začela obratovati lani 1. maja in je danes sodobnejše podjetje te vrste v naši državi, so z izpopolnitvijo mehanizacije ter s sistematično organizacijo in delitvijo dela tako pospešili vse izdelovalni postopek, da sedaj izdelujejo 12 kompletnih sobnih garnitur na dan. Ob izkoristitvi pridobljenih izkušenj se pa delovni učinek še nadalje dviga. Medtem ko mora navaden obrtnik s svojimi izdelovalnimi sredstvi potrositi za izdelavo sobne garniture nad 400 delovnih ur, je v novi tovarni potrebno za izdelavo ene garniture le 140 ur, ne da bi pri tem trpele kakovost izdelka.

V enem letu, odkar se je začelo obratovanje, se je usposobil v obratu nov kader delavcev. Med njimi je mnogo nekdanjih mizarjev, ki so se vključili v izdelovanje, kar je zagotovilo za prvotnost kakovost izdelane pohišva, s katerim tovarna lahko konkurira tudi na zunanjih tržiščih.

Hkrati pa je podjetje postalo šola za nove strokovne kadre. Najmlajši kader se usposablja v lastni industrijski šoli za pohištvene stroke. Upravni odbor je za 60 učencev te šole uredil lep internat, šoli pa je zagotovil tudi najkakovostnejši kader predavateljev, ki jih je za strokovne predmete dala tovarna, splošne predmete pa poučujejo profesorji gimnazije.

Med delavskim svetom, upravnim odborom in direktorijem vlada najtesnejše sodelovanje. Upravni odbor je temeljna gibalna sila v razvoju podjetja, pa tudi delavski svet ne zaostaja glede novih pobud. Zasedanj delavskega sveta se udeležujejo vsi člani, prav tako sta na sejah upravnega odbora vselej tudi predsednik delavskega sveta in predsednik sindikalne podružnice.

V nadaljnji izpopolnitvi podjetja je prišlo v zadnjem času več all manj do zastoja, ker so spričo podražitve gradbenega materiala v glavnem izčrpani letošnji krediti. Zlasti je treba še rešiti vprašanje prevoza lesa in premoga ter izdelkov, po drugi strani pa še ni rešeno stanovanjsko vprašanje. V delavskem naselju je sicer dovršenih 6 enostanovanjskih zgradb, ni pa še dovršen stanovanjski blok s 24 stanovanji. Delovni kolektiv podjetja se zaveda, da bo moral po uvedbi novega finančnega sistema sam reševati vsa ta vprašanja.

Lep uspeh tovarne »Fotokemika«

Zagrebska tovarna »Fotokemika«, ki je v kratkem času razvila domačo proizvodnjo fotografskega papirja, lani pa tudi proizvodnjo fotografskih plošč ter majhnih fotografskih aparatov, je te dni dobila iz Finske naročilo za dobavo njenih boks-kamer, ki jih že nekaj časa serijsko izdeluje. Podjetje izvažata tudi fotografski papir in heliografski papir za kopiranje tehničnih načrtov, in sicer v države Bliznjega vzhoda (Izrael, Egipt) in Finsko.

Srbski odvetniki zahtevajo Paveliča in Artukovića

Odvetniška zbornica Srbije je na svoji skupščini sprejela resolucijo, ki zahteva od vlad Argentine in ZDA takojšnjo izročitev vojnih zločincev Paveliča in Artukovića. Resolucija poudarja, da je vsako podpiranje takih vojnih zločincev in tudi vsako zavlačenje njihove izročitve hudokršitev osnovnih načel Organizacije združenih narodov in mednarodnih obveznosti o kaznovanju genocidnih zločinov.

VSAK OKRAJ lahko ustanovi svojo KMETIJSKO ŠOLO

Pogosto je bilo že poudarjeno, da se je v zadnjih letih naše industrijsko solstvo v novih razmerah izredno razvilo. Ljudska oblast je v pravilnem vrednotenju pomena našega kmetijstva in potreb ob socialistični preobrazbi naše vasi pokazala največje razumevanje za ustanovitev prve srednje kmetijske šole v Mariboru in kmetijske fakultete v Ljubljani. Tako smo naše kmetijsko solstvo zgradili do vrha in nam danes vzajaja potrebne osebje od preprostega kvalificiranega delavca v določeni kmetijski panogi do kmetijskega tehnika in inženirja.

Kljub temu napreduje pa se je še vedno čutila neka vrzel. Prizadeto je bilo nižje kmetijsko solstvo, ki se nikakor ni moglo ustalliti, čeprav bi normalno pričakovali, da bo zanj največ zanimanja. Pravega napredka v kmetijstvu si namreč ne moremo ored. stavljati, dokler ne bomo dosegli, da

bo vsak naš kmet in zadržnik imel vsaj nižjo kmetijsko šolo.

V tem omahovanju sem in tja je sedaj vlada Ljudske republike Slovenije napravila pomemben korak naprej. Ta korak bo daljnosežnega pomena, če ga bodo okrajji pravilno vrednotili in tudi znali izkoristiti. Uradni list Ljudske republike Slovenije z dne 15. t. m. je namreč objavil posebno uredbu republiške vlade o kmetijskih gospodarskih šolah, katerih namen je, da dajejo kmečki mladini, ko konča obvezno osemletno šolanje, splošno in strokovno izobrazbo.

Tako kmetijsko šolo lahko ustanovi vsak okraj, pobudo zanjo lahko daje krajevni ljudski odbori, državna kmetijska posestva, zadržne in množične organizacije. Potrebno je le, da se za vpis priklasi najmanj 25 mladincev in da so zagotovljeni učni prostori, osebje ter materialna in finančna sredstva za vzdrževanje šole. Solanje v takj kmetijski šoli traja dve leti in je brezplačno. Če izpolni določene pogoje, ki jih bo predpisal Svet za prosveto in kulturo, se bo lahko absolutno take kmetijske šole vpisal na srednjo ali gozdarsko strokovno šolo.

Tako imajo vsi naši okrajji možnost, da razvijajo največjo iniciativnost v pospeševanju nižjega kmetijskega solstva. Vsak njihov uspeh bo pomenil nov korak v napredu našega kmetijstva.

VREME

Davi je bilo v Sloveniji sončno s spreminljivo oblačnostjo, ter neznatnimi krajevnimi padavinami v Murski Soboti in na Jezerskem. Najnižja temperatura je bila 10°C na Jezerskem. Zračni pritisk je bil ob 7 v Ljubljani 755,9 mm, pritisk pada, temperatura zraka 18,4°C, najnižja temperatura 16,6°C, relativna vlaga 80%, nebo popolnoma otlačno.

Napoved za nedeljo: Pretežno oblačno vreme s krajevnimi padavinami. Temperatura med 8°C in 24°C.

Dr. Körner ali dr. Gleissner

V sosednji avstrijski republiki bodo v nedeljo, 27. maja, ponovne volitve za predsednika republike. Ker 6. maja noben od šestih kandidatov ni dobil absolutne večine po obstoječem volilnem zakonu...

Volilni boj predstavlja volitvam je bil dokaj ostreži kot pred prvimi, ko sta se sedaj edini tekmujoči stranki usaj v glavnem vzdrževali ostrega medsebojnega napadnja. Na zaostritev je vplivala predvsem odločitev levega bloka (KPA in komunistični socialisti)...

Ljudska stranka lahko računa le na del glasov, ki jih je pri zadnjih volitvah dobil dr. Breitner (skupno 600.000 glasov). Vodstvo neodvisnih skupin s vDU na čelu je svojim pristajem nasvetovalo, naj pri ožjih volitvah glasujejo po svojem predurku in tako usaj formalno ni zagotovilo svojih glasov nobeni izmed borečih se strank...

Noben izmed obeh kandidatov torej ne more z gotovostjo računati na izvolitev. Razlika med glasovi zmagačevalca in med poraženim pa gotovo ne bo velika. A. S.

ZDA predlagajo mednarodno nadzorstvo nad oboroževanjem

Flushing Meadows, 25. maja (Radio OZN). Predstavnik ZDA v odboru dvanajstih je danes predlagal ustanovitve komisij Združenih narodov za mednarodno nadzorstvo nad oboroževanjem in oboroženimi silami...

Občinske volitve v Italiji

Rim, 25. maja (Tanjug). Včeraj in danes so priredile politične stranke po vsej Italiji več sto volilnih zborovanj, na katerih so govorili kandidati različnih strank. Posebno živahno je bilo v severni Italiji. Občinske volitve se bodo začele v nedeljo, 27. maja...

Atomski poizkusi na otoku Eniwetoku uspešni

Washington, 25. maja (AFP). V sporočilu komisije za atomsko energijo in obrambnega ministrstva ZDA, ki je bilo objavljeno danes, je rečeno, da so bili atomski poizkusi na otoku Eniwetoku uspešni. Poročilo dodaja, da so nekateri izmed poizkusov pokazali, da so dane možnosti za izdelavo vodikove bombe.

Kako bo urejen Župančičev muzej na Vinici?

Zelja Belokranjskega odbora za ureditev Župančičevega muzeja na Vinici, da bi bil letosnji 17. junij, ko bodo na Vinici velike kulturne slovesnosti, združene z otvoritvijo Spominjske družbe pesnika Otona Župančiča v njegovi rojstni hiši, odkritjem spominjske plošče in spomenika zares lep dan, se uresničuje. Po načrtih arhitekta Kocjana bo v priležni prostor vseh pohištvo in izdelala Tovarna učil v Kranju, za kar se je predano zavzel ravnatelj tovarne tov. Franc Fister. Vdova pokojnega pesnika Župančiča bo za vinjski muzej darovala odlične pesnikove posmrtne maske in desne rokavice prof. Dermelja, poleg tega pa bo odstopila vinjskemu muzeju še nekateri drobne rekvizite, ki bodo obiskovalce vinjskega muzeja spominjale na delo in življenje enega največjih sinov drage Bele krajine. Stege v Spominjsko družbo bodo okrašene s fotografijami iz pesnikovega življenja in kulturnega udejstvovanja, rektor akademije za upodabljanje umetnost akademski slikar prof. B. Jakac pa bo za to sobo odstopil eno svojih portretnih študij, ki je slikal Otona Župančiča za njegovo 70. letnico. Dekoracijska ureditev sobe bo preskušena ravnatelju Božu Račiču, prav tako tudi dekoracijska oprema vhodne avle, ki bo na intimen način prikazovala belokranjsko domačo obrt, zlasti

Kitajski odpor se je povečal

Tokio, 25. maja (United Press). Ameriške sile vzdržujejo stik s kitajskimi in severnokorejskimi silami vzdolž celotnega bojišča v Koreji. Vojni dopisniki tujih agencij javljajo, da se bjelejo na zahodnem bojišču srditi boji proti kitajskim silam, ki se močneje upirajo. Na osrednjem bojišču so oklepne sile združenega poveljstva prekoračile reko Sojang in se prebile do predmestja Indžeja. Na obeh straneh ceste Hongčom-Indže divjajo srditi boji. Na vzhodnem delu bojišča ni bilo pomembnejših borb.

Skupne izgube kitajskih in severnokorejskih sil od začetka sovražnosti v Koreji čini zadnje poročilo štaba ameriških sil na več kot 1.025.000 mož. Od 7. do 23. maja so Kitajci in Severnokorejci izgubili 20.616 mož. Izgube ameriških sil do 18. maja znašajo 66 tisoč 816 vojakov.

Ameriške letalske sile so bombardirale obklojene kitajske enote in kitajske čete, ki se umikajo na osrednjem delu bojišča.

Pomočnik Trygve Lieja v Fusanu

Fusan, 25. maja (AFP). Andrew Cordier, pomočnik generalnega tajnika OZN, je danes prispel v Fusan, kjer se bo sestel s komisijo Združenih narodov za združitve Koreje in s člani južnokorejske vlade. Nato pa bo obiskal čete združenega poveljstva na bojišču.

Stališče Francije do porurskega problema

Pariz, 25. maja (Tanjug). Zastopnik francoskega zunanjega ministrstva je izjavil, da mora biti po mnenju francoske vlade mednarodna uprava nad Porurjem razpuščena, čim bodo države podpisnice odobrile podpis Schumanovega načrta. Čeprav pri razgovorih med ameriški, britanski in francoski strokovnjaki o posledicah izvajanja Schumanovega načrta, ki se bodo pokazale glede mednarodne statuta Porurja, niso bili sprejeti nobeni konkretni sklepi, sodi francoska vlada, da stališče ameriške in britanske vlade do razpuščanja sedanje uprave v Porurju ne bo delalo posebnih težav. Britanski zunanji minister Morrison je že izjavil, da njegova vlada nima načeloma ničesar proti francoskemu predlogu. Po mnenju zastopnika francoskega zunanjega ministrstva bo prišlo do nove konference, kjer bodo podrobno obravnavali to vprašanje in verjetno odločili o nadaljnji usodi mednarodne uprave nad Porurjem. Te konference se bodo udeležili zastopniki vseh šestih držav, ki so podpisale statut o mednarodni upravi nad Porurjem.

Skupno izkoriščanje pomorskih prevoznih sredstev

London, 25. maja (AFP). Odbor za pomorski transport Atlantskega pakta je sporočil, da je bil na preteklem sestanku odbora v Londonu sprejet načrt o mobilizaciji in skupnem izkoriščanju pomorskih prevoznih sredstev v primeru vojne ali vojne nevarnosti. Mobilizacija, razdelitev in nadzorstvo pomorskih transportnih sredstev bo izvrševalo posebno telo — uprava za vojni pomorski transport.

London odobrava Trumanov program

London, 25. maja (AFP). Britanski politični krogi so sprejeli z velikim zadovoljstvom Trumanov program, naveden v njegovi včerajšnji poslanici ameriškemu Kongresu. Zastopnik britanskega zunanjega ministrstva je izjavil, da bo britanska vlada podpirala ta program brez kakršnih koli pridržkov. Današnji britanski tisk, ki obširno razlaga ta program, izraža prepričanje, da je z njim znatno razširjena ameriška pomoč tujini.

Signali na sonce

London, 24. maja (Tanjug). Britanski znanstveniki, ki na londonskem festivalu upravljajo aparate za pošiljanje medplanetarnih radijskih signalov, so včeraj ujeli prve refleksije svojih signalov, ki so se odbili od sonca. Po mnenju znanstvenikov so ti signali prvi stik s soncem, ki je oddaljen od zemlje 93 milijonov milj. Pričakujejo, da bodo dali obiskovalcem razstave možnost, da bodo na grafikoni spremljali odbijanje signalov od sonca.

DR. JAROMIR BORECKÝ UMRL

Dne 8. maja t. l. je umrl v Prazi, star 81 let, češki pesnik in prevajalec dr. Jaromir Borecký. Po smrti dr. Bohuša Vybiralca smo Slovenci zgubili drugega svojega prijatelja in častilca naše besede. Borecký, sam dober pesnik, je prevajal v češčino Prešernove, Stritarjeve, Gregorčičeve, Aškerčeve in Kettejeve pesmi, prav posebno pa je prevajal iz poezije O. Župančiča. Njegovi prevodi so izhajali v Slovenskem Pehledu že okrog leta 1900 in pozneje. Prof. France Dobrovoljno je v svojem pregledu »Oton Župančič v tujih prevodih« (Novi svet, 1949, IV.) zapisal o prevodih Boreckega tole sodbo: »Ta mož je bil morda najboljši posrednik slovenske poezije med Čehi... Njegova je zasluga, da imajo sedaj Čehi med vsemi Slovani gotovo največ in najlepše, lahko rečemo, kongenialne prevode iz Župančiča.« Leta 1899. v C. Budjevojicah rojeni Jaromir Borecký je bil do upokojitve ravnatelj praške vseučilišne knjižnice. Kot pesnik je nadaljeval na liniji Jaroslava Vrchlického in se vrstil med pesniške predstavnike češkega simbolizma. Bil je tudi znan kot glasbeni kritik in je med drugim izdal kratek pregled češke glasbe (1906). Boreckega štejejo med najboljšje češke prevajalce poezije in proze. Prevajal je iz francoščine, italijanščine, španščine, poljščine, nadalje iz slovenščine in celo iz orientalskih jezikov. Njegovi prevodi razodevajo visoko kulturo književne besede in nevsakdanjo poglavitost v vse vsebinske odtenke tujih umotvorov. Dr. Jaromir Borecký, čeprav zaslužen prijatelj slovenske poezije, je bil med nami malo znan. Naj te skromne spominjske vrstice izrazijo ob njegovi smrti hvalostno Slovencev za njegovo odlično opravljeno posredovalno delo v preteklosti. B. B.

KULTURNI DROBIZ

Važna arheološka najdba v okolici Drniža. V okolici Drniža je neki kmet našel grob s kameno nagrobno ploščo in z napisom v glagolici. Razbil je ploščo, da bi lahko prišel v grobov, kjer je ležalo okostje z zlatim nakitom. Kaže, da gre za velikaša, ki je bil pokopan za vladanja dinastije starih hrvatskih kraljev. O najdbi so obvestili muzej hrvatskih starih v Splitu. Okostje in nakit so prenesli v Split, nagrobno ploščo pa bodo desifrirali. — M. B. Občni odbor Društva književnikov Makedonije je bil v nedeljo v Skoplju Makedonski književniki so v preteklem letu precej povečali svojo delavnost, zlasti glede kritike in javne diskusije. Občni zbor je posvetil posebno pozornost izdajanju literarnih časopisov. Prenehali so izdajati »Nov den« in »Jedina« kot glasilo društva književnikov. Odbor bo sicer neodvisno od društva izhajala časopisa »savremenost« in »Kultura života«. Makedonski književniki so letos izdali več del. Za novega predsednika upravnega odbora pa Kole Čaule, Aco Sopov in Georgi Abadžiev. V Beogradu so odkrili spominjsko ploščo srbskemu realistu Lazi Lazareviću v Hllendarski ulici na hiši, kjer je pisatelj živel in delal. Ploščo je v spominj stoletnice njegovega rojstva postavilo srbsko združenje književnikov. Odbor bo sicer neodvisno od društva izhajala časopisa »savremenost« in »Kultura života«. Makedonski književniki so letos izdali več del. Za novega predsednika upravnega odbora pa Kole Čaule, Aco Sopov in Georgi Abadžiev. V Beogradu so odkrili spominjsko ploščo srbskemu realistu Lazi Lazareviću v Hllendarski ulici na hiši, kjer je pisatelj živel in delal. Ploščo je v spominj stoletnice njegovega rojstva postavilo srbsko združenje književnikov. Odbor bo sicer neodvisno od društva izhajala časopisa »savremenost« in »Kultura života«. Makedonski književniki so letos izdali več del. Za novega predsednika upravnega odbora pa Kole Čaule, Aco Sopov in Georgi Abadžiev.

V nekaj vrstah

London, 25. maja (Reuter). Prvi lord admiralitete Hall je zaradi slabega zdravja odstopil. Na njegovo mesto je bil imenovan lord Pakenham, minister za civilno letalstvo.

Bruselj, 25. maja (Reuter). Prilmanjklij belgijske trgovinske bilance je dosegel v aprilu 268 milijonov frankov, vendar pa so pasiva v aprilu še vedno manjša kot lani, ko so znašala 1244 milijonov.

Oslo, 25. maja (Reuter). Po uradnih statističnih podatkih se je dvignil norvški pokazatelj življenjskih stroškov od 15. marca do 15. aprila za 4,2%.

Saigon, 25. maja (Reuter). Bao Dajeva vlada je sklenila dobaviti Indiji 30.000 ton riža kot svoj prispevek za indijske pokrajine, v katerih razsaja lakota.

Rim, 25. maja. Italijanska industrija avtomobilov je v prvih treh mesecih letošnjega leta izdelala 39.512 avtomobilov, v istem času lani 28.793, skupno so izvozili 8046 avtomobilov ali 108,5% več kot v prvih treh mesecih 1950. Največ vozil so izvozili v Svico, Zahodno Nemčijo, Južno Afriko, Avstrijo in Brazilijo.

Rim, 25. maja (Tanjug). V pristanišču Toronto je eksplodirala dopolna cisternska ladja z nosilnostjo 6300 ton. Ladja je vozila pod panamsko zastavo. Trije ljudje so izgubili življenje, 10 pa jih je težko ranjenih. Vzrok nesreče ni znan.

Bonn, 24. maja (AFP). Predsednik evropske posvetovalne skupštine Paul Henry Spaak je na tiskovni konferenci izrazil upanje, da bo saarsko vprašanje rešeno sporazumno med Francijo in Zahodno Nemčijo. Mednarodno vmešavanje v to vprašanje bi prišlo po njegovem mnenju v poštev samo, če se ti dve državi ne bi mogli sami sporazumeti.

Praga, 24. maja (Tanjug). Pomočnik generalnega tajnika KP Češkoslovaške Josef Frank je izjavil na kongresu železničarjev v Pragi, da je bilo št. lo železniških nesreč na češkoslovaških železnicah l. 1950 neprimerno večje kakor leta 1937 in se to stanje ni zboljšalo niti v letu 1951. Frank je ostro grajal češkoslovaške železničarje, češ da je zaradi njihove malomarnosti prišlo do sabotaž na železnicah.

New York, 24. maja (AFP). Izvršni odbor Mednarodnega otroškega fonda (UNICEF) je včeraj začasno sprejel proračun za delo za dobo od 1. julija 1951 do 30. junija 1952 v znesku 30 milijonov dolarjev. Od te vsote sta 2 milijona dolarjev namenjena za delo UNICEF v Afriki, 7,5 milijona za Azijo, 3 milijone za vzhodno Sredozemlje, 2 milijona za Evropo in 4 milijone dolarjev za Latinsko Ameriko. Ostanek kredita bo rezerviran za izreden izdatke, prevozne stroške in administracijo.

Opozicija v društvu srbskih upodablajočih umetnikov

V Društvu upodablajočih umetnikov Srbije se je pojavila močna opozicija, ki ni zadovoljna z delom sedanjega odbora. Opozicija, ki ima že nad 30 članov in so med njimi znani srbski umetniki, kakor kipar Sreten Stojanović in slikarja Djordje Andrijević-Kun in Peter Lubarda, graja predvsem ureditev razstave del srbskih umetnikov iz dobe med obema svetovnjima vojnama ter uredništvo lista »Lika«, ki je glasilo društva. Za desetletno vstaje srbskega ljudstva bodo slikarji in kiparji, ki niso zadovoljni z društvenim odborom, priredili samostojno razstavo.

Korejska deklica je prinesla cvetlice na grobove padlih vojakov OZN na pokopališču v Fusanu

Kakšen bo naš bodoči sistem cen

Z uvedbo novega finančnega sistema, ki bo verjetno uveljavljen v drugi polovici letošnjega leta, bo v načelu spremenjen tudi naš sistem formiranja cen pri proizvajalcu. Dosedanji sistem cenotnih prodajnih cen, ki še vedno velja za znaten del naše proizvodnje, ni skladen z novim načinom planiranja. Z detaljnega planiranja proizvodnje in distribucije prehajamo k planiranju osnovnih stroškov, medtem ko preide operativno planiranje na proizvodnjo podjetja.

Sistem cenotnih cen industrijskih izdelkov je bil tesno povezan s podrobnim planiranjem proizvodnje posameznih izdelkov in administrativnim razdeljevanjem. Otežkočal je delovanje ponudbe in povpraševanja na trgu, v praksi pa je oviral proizvodnjo boljšega asortimana in boljše kakovosti. Pri mnogih proizvodih široke potrošnje smo sistem cenotnih cen že opuštali, zlasti ko smo sredi letošnjega januarja uvedli proste cene za blago široke potrošnje. Sprememba sistema določanja cen nujno terjata tudi postopno prenašanje funkcij upravljanja gospodarskih podjetij na neposredno proizvajalce. Dosedanji sistem cen z izključno regulativno vlogo državnih organov je prišel v nasprotje z novim načinom upravljanja gospodarstva.

Obnova vinogradov

Nadaljevanje s 1. strani
imamo. Namiznega grozdja pridelamo v Jugoslaviji komaj kakšnih 300 vagonov na leto, med tem ko v Sloveniji sploh še nimamo večjih nasadov sortiranega namiznega grozdja. Razen fig in datljev nobeno drugo sadje ne vsebuje toliko sladkorja kakor grozdje. Kalorična vrednost grozdja je večja, kakor je kalorična vrednost oranž, jabolk, hrušk itd. Pri tem prav gotovo ni zadovoljivo, da pridelamo namiznega grozdja v Jugoslaviji le toliko, da ga pride komaj 20 dekagramov na osebo in na leto.

Iz vsega tega vidimo, da se izplača posvetiti obnovi vinogradništva vso pozornost. Naj pa takoj povemo, da naša sedanja obnova ne bo samo obnova, kakršne pozna vinogradništvo vsakih 30 do 50 let. Imela bo mnogo večji pomen, ker bomo z njo odpravili uso zaostalost v tehniki vinogradniškega dela ter vinogradništvu z velikimi čistimi sortnimi nasadi omogočili, da izdatno poveča vinski pridelek.

Splošno znano je, da pridelamo pri nas povprečno komaj po 20 hl vina na hektar, da je mnogo vinogradniških površin (nad 10%) zasajenih s samorodnicami, da je praznih mest in nerodovitnih trt v vinogradih ponekod do 30%, da je v dobrem stanju le še 8000 ha vinogradov, vsi drugi pa so že ostareli in izčrpani, da potrebujemo do 280 delovnih dni za obdelavo 1 ha vinograda itd. Medtem ko potrebujemo pri nas zato, da pridelamo 1 liter vina, najmanj 1 delovno uro, porabijo drugod, v naprednejših vinogradniških deželah, največ 10 minut, v Kaliforniji pa celo samo 2 minuti. Vse delo v naših vinogradih je ročno, za prevoz v vinograde potrebna materiala uporabljamo skoraj samo človeško delovno silo. Zelo primitivno je tudi zatiranje škodljivcev in boleznih.

Pri takšnem stanju vinogradniškega pridelovanja izgubljamo naše gospodarstvo vsako leto najmanj 10.000 vagonov vina. Trpimo škodo, ki je v interesu vinogradnikov in v interesu skupnosti ne moremo več gledati. Zato je vprašanje obnove postalo pereče in ga je tudi ljudska oblast že postavila na dnevni red. Bralci vinogradniki, ki so nam pazljivo sledili, pa bodo morda kljub vsemu odobravanju le nekoliko skeptično pripomnili: »To je vse lepo. Pa se pri vsem tem zavedate, da je obnova izredno draga investicija, ki zahteva mnogo delovne sile, mnogo trsnega materiala, za novi način vzgoje pocinkane žice, skratka v denarju približno 300.000 dinarjev po ha? Kje pa naj vinogradnik vzame ta denar, posebno še, ko mora računati, da med obnovo od svojega vinograda najmanj tri leta ne bo imel dohodkov. Kje bomo dobili dovolj cepčenk, žice itd.? Ta vprašanja so popolnoma upravičena. Nanje pa bomo odgovorili v posebnem članku. —zg

Uredba o socialnem zavarovanju duhovnikov

Zvezna vlada je na predlog predsednika Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko izdala uredbo o socialnem zavarovanju duhovnikov. Po tej uredbi so duhovniki priznani vozeopovedi lahko socialno zavarovani, če sklene vrhovni organ njihove verske skupnosti (kerke) o tem pogodbo s Svetom za ljudsko zdravstvo in socialno politiko vlade FLRJ. Pravico sklepanja pogodb s posameznimi verskimi skupnostmi lahko predsednik zveznega sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko prenese na republiške svete. Socialno zavarovanje duhovnikov se finansira z državno dotacijo in s prispevkom, ki ga plača verska skupnost. Ta prispevek je začasno določen na 12% za duhovnike brez družine in 16% za duhovnike z družino, zavarovalna osnova za vse duhovniške službe in nazive pa znaša najmanj 2500 in največ 4400 din. Natančneje določbe ob dobivanju, uveljavljanju in uživanju pravic iz socialnega zavarovanja duhovnikov se določijo s pogodbo. V dobo za priznanje pravic iz socialnega zavarovanja se prizna duhovnikom verske skupnosti, ki sklene pogodbo vsa dosedanja duhovniška služba. Tistim duhovnikom, ki so že razrešeni službe zaradi starosti ali onemoglosti in pa družinam umrlih duhovnikov take verske skupnosti, se prav tako prizna pokojnina oziroma invalidnina po tej uredbi in sklenjeni pogodbi.

bo po eni strani omogočal osnovno plansko in kontrolno vlogo državnih organov v interesu socialističnega razvoja, po drugi strani pa omogočal prosto operativno poslovanje podjetij v okviru danih proporcov. Ta novi način določanja cen industrijskim izdelkom bo slonel na naslednjih načelih: cene osnovnim surovinam določajo pristojni državni organi, cene ostalih industrijskim proizvodom pa industrijska podjetja oziroma po njihovem pristanku gospodarska združenja. Državni organi bodo določali cene razmeroma majhnemu številu osnovnih surovin (največ 200 do 250 skupin), medtem ko so po dosedanjem sistemu planiranja določali cene okrog 2400 osnovnim skupinam oziroma okrog 200 tisoč posameznim predmetom. Tako bodo planski organi z določanjem cen ključnim surovinam držali praktično v rokah formiranje vseh ostalih cen. Seveda pa bodo tudi enotne cene osnovnim surovinam ekonomske cene, se pravi, da bodo ustrezale pogojem trga in delovanju ponudbe in povpraševanja. Tako bo funkcija državnih organov na področju cen reducirana na določanje cen minimalnemu številu proizvodov, kar predstavlja nov pomemben korak k debirokratizaciji državnih organov za cene.

Cene vsem drugim proizvodom bodo določala sama proizvodna podjetja oziroma posamezni proizvajalci. Seveda bodo morala podjetja pri kalkulaciji upoštevati potrebo amortizacije naprav, stopnjo dobička, ki bo določena s planom, razen tega pa še vnaprej določeni znesek kot prispevek državi iz akumulacije za kritje splošnih družbenih izdatkov. Zneske za plače pa bodo podjetja lahko vskulirala v ceno le v okviru fonda plač, določenega za enoto proizvoda. Seveda bodo državni organi tudi v novem sistemu v izjemnih primerih lahko določili cene industrijskim izdelkom, toda le začasno in izjemno, kadar bo tako določanje nujno potrebno zaradi pravilnega formiranja cen ostalih proizvodov ali zaradi zaščite življenjskega standarda delovnih ljudi. Tako začasna in izjemna vloga državnih organov pri določanju cen v obliki intervencije je določena v primerih, kadar bi nastale disproporcionalnosti v naših proizvodnih kapacitetah ali v primerih, kadar bi neko podjetje za pridelavo monopolnega položaja na trgu postavilo tako visoke cene izdelkov, da bi bilo ogroženo normalno poslovanje drugih podjetij, ki potrebujejo dotični proizvod pri reprodukciji. Na poslednjem bodo državni organi lahko intervencirali, da preprečijo morebitne previse cene za življenjsko važne predmete, kakor so kruh, razna osnovna živila, zdravila itd. Seveda pa bo državi tudi v bodoče pripadala pravica kontrole nad določanjem cen v podjetjih.

Komisije Mesnega ljudskega odbora v Ljubljani

Na svojem tretjem zasedanju je ljubljanski Mestni ljudski odbor mnoge svoje komisije izpopolnil z novimi predsedniki in člani. Zaradi pomembnosti komisij, ki so nekatere že na tem zasedanju pokazale velike uspehe v preučevanju posameznih vprašanj in v svojem vplivu na delo izvršnega odbora, navajamo po vrsti komisije in imena njih predsednikov: Mandatno-immunitna komisija — Rakar Iva; Komisija za formulacijo odlokov in sklepov — dr. Heil Muac; disciplinska komisija — Sitar Franc; komisija za probleme ljudske oblasti — Repinc Ivan; komisija za gospodarski plan in finance — ing. Lapajne-Oblik Sonja; komisija za mestna kmetijska posestva in ekonomije — Skerlavaj Milan; komisija za splošno prekrbo — Subic Miran; komisija za vzdrževanje stanovanjskih in ostalih zgradb — Trtnik Lojze; komisija za pospeševanje turizma in gostinstva — Rakar Iva; komisija za javni izgled in red — Repic Ivanka; komisija za promet in ceste — Slapničar Jože; komisija za prošnje in pritožbe — Očepek Lojze.

Anketna komisija in njihovi predsedniki pa so: za preučitev stanja in sistema preskrbe z mlekom — ing. Letonja Emilija; za preučitev problema preskrbe z gorivom — Nebec Franc; za preučevanje zaposlevanja, razmešanja in usposabljanja delovne sile — Borštnik Franc; za preučitev problema obrtne dejavnosti — Ster Milan; za preučitev zdravstvenega stanja otrok — Koracin Jože.

